

VERGELIJKING ISP 2011 – RPS 2017

Legenda:

*in de linkerkolom in **vet zwart** de te wijzigen tekst en/of nummering, in de rechterkolom in **vet rood** de gewijzigde tekst. Waar nodig voor de vergelijking kunnen alinea's in de ISP tekst verwisseld zijn.*

INTERNATIONAAL SPELREGELEMENT PETANQUE (ISP) 2011	REGLEMENT VOOR DE PETANQUESPORT (RPS) 2017
<p><i>Art. 1 Equipes</i></p> <p>Petanque is een sport waarbij partijen worden gespeeld tussen equipes van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • drie spelers en drie spelers (tripletten). <p>Ook zijn partijen mogelijk tussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • twee spelers en twee spelers (doubletten); of • één speler en één speler (enkelspel). <p>Bij tripletten beschikt iedere speler over twee boules. Bij doubletten en enkelspel beschikt iedere speler over drie boules.</p> <p>Een andere equipesamenstelling is niet toegestaan.</p>	<p><i>Art. 1 Equipes</i></p> <p>Petanque is een sport waarbij partijen worden gespeeld tussen equipes van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • drie spelers en drie spelers (tripletten). <p>Ook zijn partijen mogelijk tussen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • twee spelers en twee spelers (doubletten); of • één speler en één speler (enkelspel). <p>Bij tripletten beschikt iedere speler over twee boules. Bij doubletten en enkelspel beschikt iedere speler over drie boules.</p> <p>Een andere equipesamenstelling is niet toegestaan.</p>
<p><i>Art.2 Goedgekeurde boules</i></p> <p>Petanque wordt gespeeld met door de FIPJP goedgekeurde boules die:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. van metaal zijn; 2. een diameter hebben van tenminste 7,05 en ten hoogste 8,00 cm; 3. een gewicht hebben van tenminste 650 en ten hoogste 800 g; het handelsmerk van de fabrikant en het gewicht moeten in de boules zijn gegraveerd en altijd leesbaar zijn; bij wedstrijden die uitsluitend toegankelijk zijn voor jeugdspelers van 11 jaar of jonger zijn boules van 600 g en 65 mm diameter toegestaan, mits vervaardigd door een erkende fabrikant; 4. niet zijn gevuld met lood of zand; in algemene zin mogen zij geen enkele bewerking of andere opzettelijke verandering hebben ondergaan na de vervaardiging door een erkende fabrikant (zogenaamde getrukeerde boules); het is met name verboden de boules opnieuw te verhitten (na te gloeien) teneinde de door de fabrikant gegeven hardheid te veranderen. <p>Naam en voornaam van de speler, of zijn initialen, mogen echter in de boules worden gegraveerd, evenals diverse aanduidingen van de fabrikant, volgens de overeengekomen specificaties van het fabricageproces.</p>	<p><i>Art. 2 Goedgekeurde boules</i></p> <p>Petanque wordt gespeeld met door de FIPJP goedgekeurde boules die:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. van metaal zijn; 2. een diameter hebben van ten minste 7,05cm en ten hoogste 8,00cm; 3. een gewicht hebben van ten minste 650g en ten hoogste 800g; het handelsmerk van de fabrikant en het gewicht moeten in de boules zijn gegraveerd en altijd leesbaar zijn; bij wedstrijden die uitsluitend toegankelijk zijn voor jeugdspelers van 11 jaar of jonger zijn boules van 600g en 65mm diameter toegestaan, mits vervaardigd door een erkende fabrikant; 4. niet zijn gevuld met lood of zand; in algemene zin mogen zij geen enkele bewerking of andere opzettelijke verandering hebben ondergaan na de vervaardiging door een erkende fabrikant (zogenaamde getrukeerde boules); het is met name verboden de boules opnieuw te verhitten (na te gloeien) teneinde de door de fabrikant gegeven hardheid te veranderen. <p>Naam en voornaam van de speler, of zijn initialen, mogen echter in de boules worden gegraveerd, evenals diverse aanduidingen van de fabrikant, volgens de overeengekomen specificaties van het fabricageproces.</p>
<p><i>Art. 2bis Ondeugdelijke boules</i></p> <p>Een equipe waarvan een speler schuldig wordt bevonden aan het overtreden van de regels van punt 4 van het vorige artikel, wordt onmiddellijk van het toernooi uitgesloten (gediskwalificeerd).</p> <p>Als een niet–getrukeerde, maar versleten of ondeugdelijk vervaardigde boule een controle niet</p>	<p><i>Art. 2bis Sancties voor ondeugdelijke boules</i></p> <p>Een equipe waarvan een speler schuldig wordt bevonden aan het overtreden van de regels van punt 4 van het vorige artikel, wordt onmiddellijk van het toernooi uitgesloten.</p> <p>Als een niet–getrukeerde, maar versleten of ondeugdelijk vervaardigde boule een controle niet</p>

<p>met succes doorstaat of niet voldoet aan de eisen 1, 2 of 3 van het voorgaande artikel, moet de speler deze vervangen. Hij mag ook de hele set boules vervangen.</p> <p>Een door spelers ingediend protest met betrekking tot de punten 1, 2 of 3 kan alleen vóór de partij worden ingediend. De spelers hebben er dus belang bij zich ervan te vergewissen dat hun boules en die van hun tegenstander aan de gestelde eisen voldoen.</p> <p>Een protest met betrekking tot punt 4 kan gedurende de gehele partij worden ingediend, maar alleen tussen twee werpronden in. Als een dergelijk protest echter na de derde werpronde wordt ingediend en ongegrond blijkt, worden drie punten opgeteld bij de score van de tegenstander.</p> <p>De scheidsrechter of de jury mag te allen tijde de boules van een of meer spelers controleren.</p>	<p>met succes doorstaat of niet voldoet aan de eisen 1, 2 of 3 van het voorgaande artikel, moet de speler deze vervangen. Hij mag ook de hele set boules vervangen.</p> <p>Een door spelers ingediend protest met betrekking tot de punten 1, 2 of 3 kan alleen vóór de partij worden ingediend. De spelers hebben er dus belang bij zich ervan te vergewissen dat hun boules en die van hun tegenstander aan de gestelde eisen voldoen.</p> <p>Een protest met betrekking tot punt 4 kan gedurende de gehele partij worden ingediend, maar alleen tussen twee werpronden in. Als een dergelijk protest echter na de derde werpronde wordt ingediend en ongegrond blijkt, worden drie punten opgeteld bij de score van de tegenstander.</p> <p>De scheidsrechter of de jury mag te allen tijde de boules van een of meer spelers controleren.</p>
<p><i>Art. 3 Goedgekeurde buts</i></p> <p>Buts zijn van hout of van kunststof. In het laatste geval dragen zij het handelsmerk van de fabrikant en heeft de FIPJP officieel erkend dat zij aan de overeengekomen specificaties van het fabricageproces voldoen.</p> <p>Buts hebben een diameter van 30 mm. Een afwijking van ten hoogste + of – 1 mm is toegestaan.</p> <p>Geverfde buts, ongeacht de kleur, zijn toegestaan, maar mogen niet met een magneet opgetild kunnen worden.</p>	<p><i>Art. 3 Goedgekeurde buts</i></p> <p>Buts zijn van hout of van kunststof. In het laatste geval dragen zij het handelsmerk van de fabrikant en heeft de FIPJP officieel erkend dat zij aan de vastgestelde specificaties voldoen.</p> <p>Buts hebben een diameter van 30mm. Een afwijking van ten hoogste + of – 1mm is toegestaan.</p> <p>Hun gewicht moet ten minste 10 gram zijn en ten hoogste 18 gram.</p> <p>Geverfde buts zijn toegestaan, maar noch deze, noch houten buts mogen met een magneet opgetild kunnen worden.</p>
<p><i>Art. 4 Licenties</i></p> <p>Voor het begin van een toernooi moet iedere speler zijn licentie tonen aan de wedstrijdleiding. Hij moet deze ook tonen op verzoek van de scheidsrechter of van zijn tegenstander, tenzij de licentie bij de wedstrijdleiding berust.</p>	<p><i>Art. 4 Licenties</i></p> <p>Bij inschrijving moet een speler zijn licentie tonen, of een ander document, volgens de regels van zijn bond, waaruit zijn identiteit blijkt én het feit dat hij lid is van die bond.</p>
<p><i>Art. 5 Speelvelden en reglementaire terreinen</i></p> <p>Petanque kan op ieder terrein worden gespeeld.</p> <p>De wedstrijdleiding of de scheidsrechter kan de equipes echter een afgebakend terrein toewijzen. In dat geval moet dit terrein, voor het landelijke gedeelte van nationale kampioenschappen en voor internationale toernooien, tenminste 4 m breed en 15 m lang zijn.</p> <p>Voor andere toernooien kan de bond afwijkingen van deze afmetingen toestaan, tot een minimum van 3 bij 12 m.</p> <p>Een speelveld omvat een onbepaald aantal terreinen die zijn afgebakend met touwen waarvan de dikte niet van invloed mag zijn op het</p>	<p><i>Art. 5 Reglementaire terreinen</i></p> <p>Petanque kan op iedere ondergrond worden gespeeld.</p> <p>De wedstrijdleiding of de scheidsrechter kan de equipes banen toewijzen. In dat geval moeten deze banen, voor het landelijke gedeelte van nationale kampioenschappen en voor internationale toernooien, ten minste 15m lang en 4m breed zijn.</p> <p>Voor andere toernooien kan de bond afwijkingen van deze minimale afmetingen toestaan, tot een minimum van 12m bij 3m.</p> <p>Een speelveld omvat een onbepaald aantal banen die zijn afgebakend met touwen waarvan de dikte niet van invloed mag zijn op het</p>

<p>spelverloop. Deze touwen, die de verschillende terreinen afbakenen, zijn geen verlieslijnen, uitgezonderd de lijnen aan de kopse zijden en de lijn langs de buitenzijde van de buitenste terreinen.</p> <p>Als het terrein van een afzetting is voorzien, moet de afstand tussen deze afzetting en de grens van niet-toegestaan terrein (de uitlijn of verlieslijn) tenminste 1 m bedragen.</p> <p>Een partij gaat tot en met 13 punten. In voorronden en cadrage partijen kan eventueel worden gespeeld tot en met 11 punten.</p> <p>Er mogen bepaalde toernooien worden georganiseerd waarbij voor partijen een tijdslimiet wordt gesteld. Deze partijen moeten altijd worden gespeeld op afzonderlijke afgebakende terreinen. In dit geval zijn alle lijnen rondom een terrein verlieslijnen.</p>	<p>spelverloop. Deze touwen, die de banen afbakenen, zijn geen verlieslijnen, behalve de lijnen aan de kopse zijden en de lijnen langs de buitenzijde van de buitenste banen.</p> <p>Als twee banen in de lengterichting aan elkaar grenzen, geldt de tussenliggende lijn als een verlieslijn.</p> <p>Als de banen door een afzetting worden omsloten, moet de afstand tussen deze afzetting en de buitenlijn van deze banen ten minste 1m bedragen.</p> <p>Een partij gaat tot en met 13 punten. In voorronden en cadragepartijen kan eventueel worden gespeeld tot en met 11 punten.</p> <p>Sommige toernooien worden op tijd gespeeld. Er moet dan altijd op afgebakende banen worden gespeeld. In dit geval zijn alle lijnen rondom een baan verlieslijnen</p>
<p><i>Art. 6 Begin van het spel; de werpcirkel</i></p> <p>De equipes tossen om te bepalen welke equipe het terrein kiest en het but als eerste uitwerpt.</p> <p>Als de wedstrijdleader de equipes een terrein heeft toegewezen, moet het but op dit toegewezen terrein worden uitgeworpen. De equipes mogen niet zonder toestemming van de scheidsrechter uitwijken naar een ander terrein.</p> <p>Een speler van de equipe die de toss heeft gewonnen, kiest de plaats waar wordt begonnen en tekent of plaatst op de grond een cirkel waar de voeten van elke speler geheel in passen. De diameter van een getekende werpcirkel bedraagt tenminste 35 en ten hoogste 50 cm. Als gebruik wordt gemaakt van een voorgefabriceerde cirkel moet deze vormvast zijn en een binnendiameter van 50 cm hebben. Een afwijking van ten hoogste + of – 2 mm is toegestaan.</p> <p>De organisator beslist over het gebruik van voorgefabriceerde cirkels en dient deze alsdan ter beschikking te stellen.</p>	<p><i>Art. 6 Begin van het spel; de werpcirkel</i></p> <p>De equipes tossen om te beslissen welke equipe de baan kiest, tenzij deze door de wedstrijdleiding al is toegewezen, en welke equipe het but als eerste uitwerpt.</p> <p>Als de wedstrijdleiding de equipes een baan heeft toegewezen, moet het but op deze baan worden uitgeworpen. De equipes mogen niet zonder toestemming van de scheidsrechter uitwijken naar een andere baan.</p> <p>Een speler van de equipe die de toss heeft gewonnen, kiest de plaats waar wordt begonnen en tekent of legt een cirkel op de grond waar de voeten van elke speler geheel in passen. De diameter van een getekende werpcirkel bedraagt ten minste 35cm en ten hoogste 50 cm. Als gebruik wordt gemaakt van een voorgefabriceerde cirkel moet deze vormvast zijn en een binnendiameter van 50cm hebben. Een afwijking van ten hoogste + of – 2mm is toegestaan.</p> <p>Opvouwbare werpcirkels zijn toegestaan, mits deze voldoen aan de door de FIPJP gestelde eisen, met name op het punt van de vormvastheid.</p> <p>Als de wedstrijdleiding reglementaire voorgefabriceerde werpcirkels ter beschikking stelt zijn de spelers verplicht die te gebruiken. Als één van beide equipes een reglementaire voorgefabriceerde werpcirkel ter beschikking stelt zijn beide equipes verplicht die te gebruiken. Als beide equipes een eigen werpcirkel hebben meegebracht kiest de equipe die de toss gewonnen heeft. Een werpcirkel moet altijd worden gemarkeerd vóór het but wordt uitgeworpen.</p>

<p>De werpcirkel geldt voor de drie opeenvolgende uitwerpen waarop de equipe recht heeft, en moet worden geplaatst of getekend op tenminste één meter van enig obstakel en, bij niet-afgebakende terreinen, op tenminste twee meter van enige andere in gebruik zijnde werpcirkel.</p> <p>De equipe die het but gaat uitwerpen moet alle werpcirkels in de nabijheid van de te gebruiken cirkel uitwissen. Het binnendeel van de werpcirkel mag geheel geëffend worden gedurende de werpronde, maar moet aan het eind daarvan in de oude staat worden hersteld. De werpcirkel is geen “niet-toegestaan terrein”.</p> <p>Tijdens het werpen van boules moeten de voeten van de speler binnen de cirkellijn blijven (zij mogen deze niet deels bedekken); zij mogen de werpcirkel niet verlaten of geheel van de grond komen vóór de geworpen boule de grond raakt. Geen ander lichaamsdeel mag de grond buiten de werpcirkel raken.</p> <p>Bij wijze van uitzondering mogen zij die het gebruik van een been missen met slechts één voet binnen de werpcirkel plaatsnemen. Voor spelers in een rolstoel geldt dat tenminste één wiel (aan de zijde van de werp arm) zich binnen de werpcirkel moet bevinden. Dat een speler het but uitwerpt betekent niet dat hij ook de eerste boule moet werpen</p>	<p>De werpcirkel moet op ten minste één meter van enig obstakel worden getrokken (of neergelegd), en op ten minste twee meter van enige andere in gebruik zijnde werpcirkel.</p> <p>De equipe die het recht heeft het but uit te gooien — hetzij omdat het de toss gewonnen heeft, hetzij omdat het de voorafgaande werpronde gewonnen heeft — krijgt hiervoor één poging. Bij een onreglementaire uitworp heeft de andere equipe het recht het but op elk willekeurig, reglementair toegestaan punt neer te leggen.</p> <p>De equipe die het but gaat uitwerpen moet alle werpcirkels in de nabijheid van de te gebruiken cirkel uitvegen. Het binnendeel van de werpcirkel mag geheel geëffend worden gedurende de werpronde, maar moet aan het eind daarvan in de oorspronkelijke staat worden hersteld. De werpcirkel is geen verboden terrein.</p> <p>Tijdens het werpen van boules moeten de voeten van de speler binnen de cirkellijn blijven (zij mogen deze niet raken); zij mogen de werpcirkel niet verlaten of geheel van de grond komen vóór de geworpen boule de grond raakt. Geen ander lichaamsdeel mag de grond buiten de werpcirkel raken. Voor een speler die zich niet aan deze regel houdt gelden de sancties uit artikel 35.</p> <p>Bij wijze van uitzondering mogen zij die het gebruik van een been missen met slechts één voet binnen de werpcirkel plaatsnemen. Voor spelers in een rolstoel geldt dat ten minste één wiel (aan de zijde van de werparm) zich binnen de werpcirkel moet bevinden. Dat een speler het but uitwerpt betekent niet dat hij ook de eerste boule moet werpen.</p> <p>Als een speler de werpcirkel opraapt terwijl er nog boules te spelen zijn, moet deze worden teruggelegd, maar alleen de tegenstanders mogen hun boules nog werpen.</p>
<p><i>Art. 7 Voorgescreven afstanden bij het uitwerpen van het but</i></p> <p>Bij het uitwerpen van het but is het slechts geldig als:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de afstand van het but tot de binnenrand van de werpcirkel voor junioren en senioren tenminste 6 en ten hoogste 10 m bedraagt; bij wedstrijden die zijn bedoeld voor jongeren mogen kleinere afstanden worden toegepast. 2. de afstand van de werpcirkel tot enig obstakel tenminste één meter bedraagt; 	<p><i>Art. 7 Voorgescreven afstanden bij het uitwerpen van het but</i></p> <p>Een but is geldig uitgeworpen als:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de afstand van het but tot de binnenrand van de werpcirkel voor junioren en senioren tenminste 6m en ten hoogste 10m bedraagt; bij wedstrijden die zijn bedoeld voor de nog jongeren mogen kortere afstanden worden gehanteerd; 2. de afstand van de werpcirkel tot enig obstakel ten minste één meter bedraagt en ten minste 2m van een andere in gebruik

<p>3. de afstand van het but tot enig obstakel en tot de uitlijn tenminste één meter bedraagt; en</p> <p>4. het but zichtbaar is voor een speler die geheel rechtop in de werpcirkel staat, met de voeten zover mogelijk van elkaar verwijderd; in geval van twijfel beslist de scheidsrechter of het but zichtbaar is; tegen zijn beslissing is geen beroep mogelijk.</p> <p>In de volgende werpronde wordt het but uitgeworpen vanuit een werpcirkel die geplaatst of getekend wordt rond het punt waar het lag aan het einde van de vorige werpronde, behalve als:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de werpcirkel zich op een afstand van minder dan één meter van enig obstakel zou bevinden; of • het but niet op alle toegestane afstanden zou kunnen worden uitgeworpen. <p>In het eerste geval trekt de speler de werpcirkel op de kortst mogelijke toegestane afstand van het obstakel.</p> <p>In het tweede geval mag de speler de positie van de werpcirkel achterwaarts verplaatsen in het verlengde van de lijn tussen de werpcirkel en de positie van het but in de voorgaande werpronde, maar niet verder dan tot hij het but op de maximaal toegestane werpafstand kan uitwerpen. Dit mag alleen als het but in geen enkele richting op de maximaal toegestane werpafstand kan worden uitgeworpen.</p> <p>Als na drie opeenvolgende pogingen door eenzelfde equipe het but nog altijd niet reglementair is uitgeworpen, gaat het over naar de tegenstander die eveneens drie pogingen mag doen, en de werpcirkel achterwaarts mag verplaatsen zoals in de vorige alinea is beschreven. In dit geval mag de werpcirkel niet nogmaals worden verplaatst, zelfs niet als ook deze equipe niet slaagt in haar drie pogingen. De toegestane tijd voor het uitvoeren van deze drie worpen is ten hoogste 1 minuut. In elk geval behoudt de equipe die het but na de eerste drie worpen moest afstaan, het recht de eerste boule te werpen.</p>	<p>zijnde werpcirkel;</p> <p>3. de afstand van het but tot enig obstakel en tot de dichtstbijzijnde grens van verboden terrein ten minste één meter bedraagt. Als op tijd gespeeld wordt, wordt die afstand beperkt tot 50cm, behalve voor de lijnen aan de kopse kant;</p> <p>4. het but zichtbaar is voor een speler die geheel rechtop in de werpcirkel staat, met de voeten zover mogelijk van elkaar verwijderd; in geval van twijfel beslist de scheidsrechter of het but zichtbaar is; tegen zijn beslissing is geen beroep mogelijk.</p> <p>In de volgende werpronde wordt het but uitgeworpen vanuit een werpcirkel die geplaatst of getekend wordt rond het punt waar het lag aan het einde van de vorige werpronde, behalve als:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de werpcirkel zich op een afstand van minder dan één meter van enig obstakel zou bevinden; of • het but niet op alle toegestane afstanden zou kunnen worden uitgeworpen. <p>In het eerste geval trekt de speler de werpcirkel op de kortst mogelijke toegestane afstand van het obstakel.</p> <p>In het tweede geval mag de speler de positie van de werpcirkel achterwaarts verplaatsen in het verlengde van de lijn tussen de werpcirkel en de positie van het but in de voorgaande werpronde, maar niet verder dan tot hij het but op de maximaal toegestane werpafstand kan uitwerpen. Dit mag alleen als het but in geen enkele richting op de maximaal toegestane werpafstand kan worden uitgeworpen.</p> <p>Als het but ongeldig is uitgeworpen legt de tegenstander het but op een geldige plaats neer. Hieraan voorafgaand mag hij, onder de voorwaarden uit de vorige alinea, de werpcirkel naar achteren verplaatsen. In elk geval behoudt de equipe die er niet in was geslaagd het but reglementair uit te werpen wel het recht op het werpen van de eerste boule. De equipe die het recht heeft het but uit te werpen krijgt hiervoor ten hoogste één minuut. De equipe die het recht krijgt om het but te plaatsen na de mislukte poging van de eerste equipe moet dat onmiddellijk doen.</p>
<p><i>Art. 8 Ongeldig uitwerpen van het but</i></p> <p>Als het but bij het uitwerpen wordt tegengehouden door de scheidsrechter, een speler, een toeschouwer, een dier of enig bewegend voorwerp, is het ongeldig en moet het opnieuw worden uitgeworpen; de uitworp telt dan niet mee voor het aantal van drie waarop de equipe recht heeft.</p>	<p><i>Art. 8 Reglementair uitwerpen van het but</i></p> <p>Als het but bij het uitwerpen wordt tegengehouden door de scheidsrechter, een tegenstander, een toeschouwer, een dier of enig bewegend voorwerp, moet het opnieuw worden uitgeworpen. Als het but wordt tegengehouden door een medespeler heeft de tegenstander het recht het neer te leggen op een geldige plaats.</p>

<p>Na het uitwerpen van het but en van de eerste boule mag de tegenstander nog altijd de geldigheid van de ligging van het but betwisten. Als het bezwaar terecht blijkt, worden het but en de boule opnieuw gespeeld.</p> <p>Om het but opnieuw te kunnen uitwerpen moeten beide equipes het erover eens zijn dat het ongeldig lag, of de scheidsrechter moet dat hebben beslist. Als een equipe in strijd hiermee handelt, verliest zij het recht het but uit te werpen.</p> <p>Heeft ook de tegenstander een boule geworpen, dan wordt het but geacht geldig te liggen en wordt er geen protest tegen de ligging meer in overweging genomen</p>	<p>Na het uitwerpen van het but en het werpen van de eerste boule mag de tegenstander nog altijd de geldigheid van de ligging van het but betwisten, behalve als deze equipe het but neergelegd had.</p> <p>Voor het but aan de tegenstander gegeven wordt om het te neer te leggen moeten beide equipes het erover eens zijn dat het ongeldig lag, of de scheidsrechter moet dat hebben beslist. Als een equipe in strijd hiermee handelt, verliest zij het recht het but uit te werpen.</p> <p>Heeft ook de tegenstander een boule geworpen, dan wordt het but geacht geldig te liggen en wordt er geen protest tegen de ligging meer in overweging genomen.</p>
<p><i>Art. 9 Ongeldig worden van het but</i></p> <p>Het but is ongeldig in de volgende zeven gevallen:</p> <ol style="list-style-type: none"> als het tijdens een werpronde wordt verplaatst naar niet-toegestaan terrein, zelfs als het daarna weer op toegestaan terrein terugkomt (een but op de uitlijn is geldig; het is pas ongeldig als het recht van boven bezien de uitlijn geheel is gepasseerd); een plas water waarin het but vrij drijft is niet-toegestaan terrein; als het verplaatst is, en vanuit de werpcirkel niet meer zichtbaar is zoals in artikel 7 is beschreven (als het but achter een boule verscholen is, is het echter enkel op grond daarvan niet ongeldig; de scheidsrechter mag een boule tijdelijk wegnemen om na te gaan of het but zichtbaar is); als het wordt verplaatst naar meer dan 20 m van de werpcirkel (voor senioren en junioren), of naar meer dan 15 m (voor jongeren), of naar minder dan 3 m; als bij afgebakende terreinen het but een onmiddellijk naastgelegen terrein geheel heeft overschreden of de achterlijn passeert; als het verplaatst en zoek is en niet binnen vijf minuten wordt gevonden; als zich niet-toegestaan terrein bevindt tussen de werpcirkel en het but; of als bij partijen op tijd het but buiten het toegewezen terrein wordt verplaatst. 	<p><i>Art. 9 Ongeldig worden van het but</i></p> <p>Het but is ongeldig in de volgende zeven gevallen:</p> <ol style="list-style-type: none"> als het tijdens een werpronde verplaatst is naar verboden terrein, zelfs als het daarna weer op toegestaan terrein terugkomt (een but op de uitlijn is geldig; het is pas ongeldig als het recht van boven bezien de uitlijn geheel is gepasseerd); een plas water waarin het but vrij drijft is verboden terrein; als het verplaatst is, en vanuit de werpcirkel niet meer zichtbaar is zoals in artikel 7 is beschreven (als het but achter een boule verscholen is, is het enkel op grond daarvan niet ongeldig; de scheidsrechter mag een boule tijdelijk wegnemen om na te gaan of het but zichtbaar is); als het wordt verplaatst naar meer dan 20m van de werpcirkel (voor senioren en junioren), of naar meer dan 15m (voor jongeren), of naar minder dan 3m; als bij afgebakende terreinen het but een onmiddellijk naastgelegen terrein geheel heeft overschreden of de achterlijn passeert; als het verplaatst en zoek is en niet binnen vijf minuten wordt gevonden; als zich verboden terrein bevindt tussen de werpcirkel en het but; of als bij partijen op tijd het but buiten het toegewezen terrein wordt verplaatst.
<p><i>Art.10 Kleine obstakels</i></p> <p>Het is de spelers verboden een klein obstakel dat zich op het terrein bevindt te verwijderen, te verplaatsen, in de grond te drukken of plat te stampen. De speler die het but gaat uitwerpen, mag niettemin de plek onderzoeken waar hij zijn boule wil laten neerkomen (de donnee), door daar ten hoogste drie keer met een van zijn boules op te kloppen. Bovendien mag een speler van de equipe die aan de beurt is, één inslag van een eerder gespeelde boule dichtmaken.</p> <p>Spelers die zich niet houden aan deze regels,</p>	<p><i>Art.10 Verplaatsing van obstakels</i></p> <p>Het is de spelers verboden welk obstakel dan ook, dat zich op het terrein bevindt, te verwijderen, te verplaatsen, in de grond te drukken of plat te stampen. De speler die het but gaat uitwerpen, mag niettemin de plek onderzoeken waar hij zijn boule wil laten neerkomen, door daar ten hoogste drie keer met een van zijn boules op te kloppen. Bovendien mag een speler van de equipe die aan de beurt is, één inslag van een eerder gespeelde boule dichtmaken.</p> <p>Voor spelers die zich niet houden aan deze</p>

<p>riskeren de sancties genoemd in artikel 34.</p>	<p>regels, met name in geval van vegen voor een te schieten boule, gelden de sancties genoemd in artikel 35.</p>
<p><i>Art. 10bis Vervanging van but of boule</i></p> <p>Het but of een boule mag tijdens een partij slechts in de volgende gevallen worden vervangen:</p> <ol style="list-style-type: none"> als het but of een boule zoek is en niet binnen vijf minuten wordt gevonden; of als het but of een boule in stukken breekt: in dat geval bepaalt het grootste stuk de ligging; als er in de werpronde nog boules gespeeld moeten worden, wordt het but of de boule — indien nodig na meting — onmiddellijk vervangen door een but of een boule van (ongeveer) dezelfde diameter; in de volgende werpronde mag de betreffende speler ook de hele set boules vervangen. 	<p><i>Art. 11 Vervanging van but of boule</i></p> <p>Het but of een boule mag tijdens een partij slechts in de volgende gevallen worden vervangen:</p> <ol style="list-style-type: none"> als het but of een boule zoek is en niet binnen vijf minuten wordt gevonden; of als het but of een boule in stukken breekt: in dat geval bepaalt het grootste stuk de ligging; als er in de werpronde nog boules gespeeld moeten worden, wordt het but of de boule — indien nodig na meting — onmiddellijk vervangen door een but of een boule van (ongeveer) dezelfde diameter; in de volgende werpronde mag de betreffende speler ook de hele set boules vervangen.
<p><i>Art. 11 Verborgen of verplaatst but</i></p> <p>Als het but tijdens een werpronde onverwachts wordt bedekt door een boomblad of een papiertje, wordt dat verwijderd.</p> <p>Als het but in beweging komt, bijvoorbeeld door de wind of de helling van het terrein, of per ongeluk door de scheidsrechter, een speler, een toeschouwer, een boule of een but uit een andere partij, een dier of enig bewegend voorwerp wordt verplaatst, wordt het teruggelegd op zijn oorspronkelijke plaats, mits deze was gemarkeerd.</p> <p>Om onenigheid te voorkomen moeten spelers de plaats van het but markeren. Protesten met betrekking tot niet-gemarkeerde buts en boules worden niet in overweging genomen.</p> <p>Wordt het but verplaatst door een boule uit dezelfde partij, dan blijft het geldig.</p>	<p><i>Art. 12 Verborgen of verplaatst but</i></p> <p>Als het but tijdens een werpronde onverwachts wordt bedekt door een boomblad of een papiertje, wordt dat verwijderd.</p> <p>Als een stilliggend but in beweging komt, bijvoorbeeld door de wind of de helling van het terrein, of per ongeluk door de scheidsrechter, een speler, een toeschouwer, een boule of een but uit een andere partij, een dier of enig bewegend voorwerp wordt verplaatst, wordt het teruggelegd op zijn oorspronkelijke plaats, mits deze was gemarkeerd.</p> <p>Om onenigheid te voorkomen moeten spelers de plaats van het but markeren. Protesten met betrekking tot een niet-gemarkeerd but of niet-gemarkeerde boules worden niet in overweging genomen.</p> <p>Wordt het but verplaatst door een boule uit dezelfde partij, dan blijft het geldig.</p>
<p><i>Art. 12 But in ander spel</i></p> <p>Als het but tijdens een werpronde naar een ander terrein wordt verplaatst (al dan niet afgebakend), blijft het geldig, tenzij artikel 9 van toepassing is.</p> <p>Als het but terechtkomt op een terrein waar een andere partij gespeeld wordt, wachten de spelers die met het verplaatste but spelen indien nodig tot de spelers van de andere partij hún werpronde hebben beëindigd, en maken daarna hun eigen werpronde af.</p> <p>Alle betrokken spelers dienen geduld en hoffelijkheid te betrachten.</p> <p>De equipes spelen de volgende werpronde op het aanvankelijk gebruikte terrein en het but wordt uitgeworpen vanaf het punt vanwaar het verplaatst werd, overeenkomstig de voorwaarden uit artikel 7.</p>	<p><i>Art. 13 Verplaatsing van het but naar ander spel</i></p> <p>Als het but tijdens een werpronde naar een ander terrein wordt verplaatst (al dan niet afgebakend), blijft het geldig, tenzij artikel 9 van toepassing is.</p> <p>Als het but terechtkomt op een terrein waar een andere partij gespeeld wordt, wachten de spelers die met het verplaatste but spelen indien nodig tot de spelers van de andere partij hún werpronde hebben beëindigd, en maken daarna hun eigen werpronde af.</p> <p>Alle betrokken spelers dienen geduld en hoffelijkheid te betrachten.</p> <p>De equipes spelen de volgende werpronde op het aanvankelijk gebruikte terrein en het but wordt uitgeworpen vanaf het punt vanwaar het verplaatst werd, overeenkomstig de voorwaarden uit artikel 7.</p>

<p>Art.13 Puntentelling bij ongeldig geworden but</p> <p>Als het but tijdens een werpronde ongeldig wordt, kunnen zich de volgende drie gevallen voordoen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. beide equipes hebben nog boules te spelen: de werpronde eindigt onbeslist; 2. slechts één equipe heeft nog boules te spelen: deze equipe krijgt zoveel punten als zij nog boules te spelen heeft; en 3. geen van beide equipes heeft nog boules te spelen: de werpronde eindigt onbeslist. 	<p>Art.14 Ongeldig geworden but</p> <p>Als het but tijdens een werpronde ongeldig wordt, kunnen zich de volgende drie gevallen voordoen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. beide equipes hebben nog boules te spelen: de werpronde eindigt onbeslist en het but wordt opnieuw uitgeworpen door de equipe die in de vorige spelronde scoorde of de equipe die de toss won; 2. slechts één equipe heeft nog boules te spelen: deze equipe krijgt zoveel punten als zij nog boules te spelen heeft; en 3. geen van beide equipes heeft nog boules te spelen: de werpronde eindigt onbeslist en het but wordt uitgeworpen door de equipe die in de vorige spelronde scoorde of de equipe die de toss won.
<p>Art.14 Tegengehouden but</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Als het but, na te zijn weggeschoten, door een toeschouwer of de scheidsrechter wordt tegengehouden of van richting veranderd, blijft het liggen waar het tot stilstand komt. 2. Als het but, na te zijn weggeschoten, door een speler die zich bevindt op toegestaan terrein wordt tegengehouden of van richting veranderd, heeft zijn tegenstander de keuze uit: <ol style="list-style-type: none"> a. het but te laten liggen op zijn nieuwe plaats; b. het but terug te leggen op zijn oorspronkelijke plaats; en c. het but neer te leggen in het verlengde van de lijn van zijn oorspronkelijke naar zijn nieuwe plaats, op ten hoogste 20 m afstand van de cirkel (15 m voor jongeren), en zo dat het zichtbaar is. <p>Om b. of c. te kunnen kiezen moet de plaats van het but tevoren gemarkeerd zijn geweest. Als dat niet het geval is, blijft het but liggen op zijn nieuwe plaats.</p> 3. Als het but wordt weggeschoten, op niet-toegestaan terrein terechtkomt, en weer op het terrein terugkomt, wordt het als ongeldig beschouwd en worden de regels van artikel 13 toegepast. 	<p>Art.15 Tegengehouden but</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Als het but, na te zijn weggeschoten, door een toeschouwer of de scheidsrechter wordt tegengehouden of van richting veranderd, blijft het liggen waar het tot stilstand kwam. 2. Als het but, na te zijn weggeschoten, door een speler die zich bevindt op toegestaan terrein wordt tegengehouden of van richting veranderd, heeft zijn tegenstander de keuze uit: <ol style="list-style-type: none"> a. Het but laten liggen op zijn nieuwe plaats; b. het but terug te leggen op zijn oorspronkelijke plaats; en c. het but neer te leggen in het verlengde van de lijn van zijn oorspronkelijke naar zijn nieuwe plaats, op ten hoogste 20m afstand van de cirkel (15m voor jongeren), en zo dat het zichtbaar is. <p>Om b. of c. te kunnen kiezen moet de plaats van het but tevoren gemarkeerd zijn geweest. Als dat niet het geval is, blijft het but liggen op zijn nieuwe plaats.</p> 3. Als het but wordt weggeschoten, op verboden terrein terechtkomt, en weer op het terrein terugkomt, wordt het als ongeldig beschouwd en worden de regels van artikel 14 toegepast.
<p>Art.15 Werpen van boules</p> <p>De eerste boule van een werpronde wordt geworpen door een speler van de equipe die de toss heeft gewonnen of als laatste punten heeft behaald. Daarna werpt steeds de equipe die niet op punt ligt.</p> <p>De speler mag van geen enkel voorwerp gebruik maken noch een streepje op de grond aanbrengen, om zijn boule te geleiden of de plaats te markeren waar hij zijn boule wil laten neerkomen. Wanneer hij zijn laatste boule werpt, mag hij in zijn andere hand geen extra boule houden.</p> <p>Boules moeten een voor een worden geworpen.</p>	<p>Art.16 Werpen van boules</p> <p>De eerste boule van een werpronde wordt geworpen door een speler van de equipe die de toss heeft gewonnen of als laatste punten heeft behaald. Daarna werpt steeds de equipe die niet op punt ligt.</p> <p>Een speler mag van geen enkel voorwerp gebruik maken noch een streep op de grond trekken, om zijn boule te geleiden of de plaats te markeren waar hij zijn boule wil laten neerkomen. Als hij zijn laatste boule werpt, mag hij in zijn andere hand geen extra boule houden.</p> <p>Boules moeten een voor een worden geworpen.</p>

<p>Eenmaal geworpen boules mogen niet opnieuw worden geworpen. Boules moeten echter opnieuw worden geworpen als zij onderweg van de werpcirkel naar het but zijn tegengehouden of uit hun koers zijn geraakt door een boule of een but uit een andere partij, door een dier, door enig bewegend voorwerp, en in het geval genoemd in de tweede alinea van artikel 8.</p> <p>Het is verboden de boules of het but te bevochtigen.</p> <p>Een speler moet, vóór hij een boule werpt, deze ontdoen van elke eraan klevende substantie. Een speler die zich niet aan deze regel houdt, riskeert de sancties genoemd in artikel 34.</p> <p>Als de eerste boule op niet-toegestaan terrein terechtkomt, moet de tegenstander zijn eerste boule spelen; daarna spelen beiden om de beurt, zolang er geen boule op toegestaan terrein ligt. Als er als direct of indirect gevolg van schieten geen enkele boule meer op toegestaan terrein ligt, gelden de regels van artikel 28.</p>	<p>Eenmaal geworpen boules mogen niet opnieuw worden geworpen. Boules moeten echter opnieuw worden geworpen als zij onderweg van de werpcirkel naar het but zijn tegengehouden of uit hun koers zijn geraakt door een boule of een but uit een andere partij, door een dier, door enig bewegend voorwerp, en in het geval genoemd in de tweede alinea van artikel 8.</p> <p>Het is verboden de boules of het but te bevochtigen.</p> <p>Een speler moet, vóór hij een boule werpt, deze ontdoen van modder en elke andere eraan klevende substantie. Voor een speler die zich niet aan deze regel houdt, gelden de sancties genoemd in artikel 35.</p> <p>Als de eerst geworpen boule op verboden terrein terechtkomt, moet de tegenstander zijn eerste boule spelen; daarna spelen beiden om de beurt, zolang er geen boule op toegestaan terrein ligt. Als er als direct of indirect gevolg van schieten of plaatsen geen enkele boule meer op toegestaan terrein ligt, gelden de regels van artikel 29.</p>
<p>Art. 16 Gedrag van spelers en toeschouwers</p> <p>Gedurende de tijd die een speler reglementair ter beschikking staat om zijn boule te werpen, moeten de toeschouwers en andere spelers stil zijn.</p> <p>De tegenstanders mogen niet lopen, gebaren, of iets anders doen dat de speler af zou kunnen leiden. Alleen zijn medespelers mogen zich tussen de werpcirkel en het but bevinden.</p> <p>De tegenstanders moeten zich voorbij het but of achter de speler bevinden, in beide gevallen zijwaarts van de speelrichting, en bovendien op tenminste 2 m afstand van but en speler.</p> <p>Spelers die zich niet houden aan deze regels kunnen worden gediskwalificeerd als zij, na een officiële waarschuwing van de scheidsrechter, volharden in hun gedrag.</p>	<p>Art. 17 Gedrag van spelers en toeschouwers</p> <p>Gedurende de tijd die een speler reglementair ter beschikking staat om zijn boule te werpen, moeten de toeschouwers en andere spelers stil zijn.</p> <p>De tegenstanders mogen niet lopen, gebaren, of iets anders doen dat de speler af zou kunnen leiden. Alleen zijn medespelers mogen zich tussen de werpcirkel en het but bevinden.</p> <p>De tegenstanders moeten zich voorbij het but of achter de speler bevinden, in beide gevallen zijwaarts van de speelrichting, en bovendien op ten minste 2m afstand van but en speler.</p> <p>Spelers die zich niet houden aan deze regels kunnen worden gediskwalificeerd als zij, na een officiële waarschuwing van de scheidsrechter, volharden in hun gedrag.</p>
<p>Art. 17 Oefenen; boules die het afgebakende terrein verlaten</p> <p>Tijdens een partij mag niet worden geoefend. Een speler die zich niet aan deze regel houdt, riskeert de sancties genoemd in artikel 34.</p> <p>Boules die tijdens de werpronde het afgebakende terrein verlaten, blijven geldig (tenzij artikel 18 van toepassing is).</p>	<p>Art. 18 Werpen van boules; boules die het terrein verlaten</p> <p>Niemand mag tijdens een partij, als oefening, een boule werpen. Voor een speler die zich niet aan deze regel houdt, gelden de sancties uit artikel 35.</p> <p>Boules die tijdens de werpronde het afgebakende terrein verlaten blijven geldig, tenzij artikel 19 van toepassing is.</p>
<p>Art. 18 Ongeldig geworden boules</p> <p>Een boule is ongeldig zodra hij op niet-toegestaan terrein terechtkomt. Een boule op de uitlijn is geldig. De boule is pas ongeldig als hij de uitlijn geheel is gepasseerd, dat wil zeggen als hij, recht van boven bezien, geheel voorbij de uitlijn ligt. Dit geldt evenzo als bij afgebakende terreinen de boule een onmiddellijk naastgelegen terrein geheel heeft overschreden.</p>	<p>Art. 19 Ongeldig geworden boules</p> <p>Een boule wordt ongeldig als hij op verboden terrein terechtkomt. Een boule op de uitlijn is geldig. De boule is pas ongeldig als hij de uitlijn geheel is gepasseerd, dat wil zeggen als hij, recht van boven bezien, geheel voorbij de uitlijn ligt. Dit geldt evenzo als bij afgebakende terreinen de boule een onmiddellijk naastgelegen terrein geheel heeft overschreden.</p>

<p>Als de boule vervolgens op het terrein terugkomt, hetzij vanwege de helling van het terrein, hetzij na contact met een bewegend of stilstaand voorwerp, wordt hij meteen uit het spel genomen, en alles wat hij na het overschrijden van de uitlijn heeft verplaatst wordt op zijn oorspronkelijke plaats teruggelegd.</p> <p>Een ongeldige boule moet meteen worden opgeraapt en voor de betreffende werpronde uit het spel worden genomen. Als dat niet gebeurt, wordt hij automatisch geldig zodra de tegenpartij een boule gespeeld heeft</p>	<p>Als de boule vervolgens op het terrein terugkomt, hetzij vanwege de helling van het terrein, hetzij na contact met een bewegend of stilstaand voorwerp, wordt hij meteen uit het spel genomen, en alles wat hij na het overschrijden van de uitlijn heeft verplaatst wordt teruggelegd, mits deze objecten gemarkeerd waren.</p> <p>Een ongeldige boule moet meteen worden opgeraapt en voor de betreffende werpronde uit het spel worden genomen. Als dat niet gebeurt, wordt hij automatisch geldig als de tegenpartij een boule gespeeld heeft.</p>
<p><i>Art.19 Tegengehouden boules</i></p> <p>Als een boule na het werpen wordt tegengehouden of van richting veranderd door een toeschouwer of door de scheidsrechter, blijft hij liggen op zijn nieuwe plaats.</p> <p>Als een boule na het werpen wordt tegengehouden of onopzettelijk van richting veranderd door een speler van de equipe waartoe deze boule behoort, is hij ongeldig.</p> <p>Als een geplaatste (gepointeerde) boule wordt tegengehouden of onopzettelijk van richting veranderd door een tegenstander, beslist de speler de boule opnieuw te werpen of hem te laten liggen op zijn nieuwe plaats.</p> <p>Als een geschoten (getireerde) of weggeschoten boule wordt tegengehouden of onopzettelijk van richting veranderd door een speler, mag zijn tegenstander beslissen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de boule te laten liggen op zijn nieuwe plaats; of 2. de boule neer te leggen in het verlengde van de lijn van zijn oorspronkelijke plaats naar de plek waar hij tot stilstand is gekomen, maar uitsluitend op toegestaan terrein en op voorwaarde dat zijn oorspronkelijke plaats was gemarkeerd. <p>Een speler die een bewegende boule met opzet tegenhoudt, wordt onmiddellijk uitgesloten van de rest van de partij, en met hem zijn equipe.</p>	<p><i>Art.20 Tegengehouden boules</i></p> <p>Als een geworpen boule wordt tegengehouden of van richting veranderd door een toeschouwer of door de scheidsrechter, blijft hij liggen op zijn nieuwe plaats.</p> <p>Als een geworpen boule wordt tegengehouden of onopzettelijk van richting wordt veranderd door een speler van de equipe waartoe deze boule behoort, is hij ongeldig.</p> <p>Als een geplaatste boule wordt tegengehouden of onopzettelijk van richting wordt veranderd door een tegenstander, beslist de speler de boule opnieuw te werpen of hem te laten liggen op zijn nieuwe plaats.</p> <p>Als een geschoten of weggeschoten boule wordt tegengehouden of onopzettelijk van richting wordt veranderd door een speler, mag zijn tegenstander beslissen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de boule te laten liggen op zijn nieuwe plaats; of 2. de boule neer te leggen in het verlengde van de lijn van zijn oorspronkelijke plaats naar de plek waar hij tot stilstand is gekomen, maar uitsluitend op toegestaan terrein en op voorwaarde dat zijn oorspronkelijke plaats was gemarkeerd. <p>Een speler die een bewegende boule met opzet tegenhoudt, wordt onmiddellijk uitgesloten van de rest van de partij, en met hem zijn equipe.</p>
<p><i>Art.20 Toegestane speeltijd</i></p> <p>Zodra het but is uitgeworpen heeft een speler ten hoogste één minuut om zijn boule te werpen.</p> <p>De tijd gaat in zodra het but of de laatst geworpen boule tot stilstand is gekomen, dan wel zodra een eventuele meting verricht is.</p> <p>Deze regels zijn na elke werpronde ook van toepassing op het uitwerpen van het but, dat wil zeggen 1 minuut voor de drie worpen.</p> <p>Een speler die zich niet aan deze speeltijd houdt, riskeert de sancties genoemd in artikel 34.</p>	<p><i>Art.21 Toegestane speeltijd</i></p> <p>Nadat het but is uitgeworpen heeft een speler ten hoogste één minuut om zijn boule te werpen.</p> <p>Deze tijd gaat in zodra het but of de laatst geworpen boule tot stilstand is gekomen, dan wel nadat een noodzakelijke meting verricht is.</p> <p>Deze regels zijn ook van toepassing op het uitwerpen van het but.</p> <p>Voor een speler die zich niet aan deze speeltijd houdt, gelden de sancties genoemd in artikel 35.</p>
<p><i>Art.21 Verplaatste boules</i></p> <p>Als een stilliggende boule door bijvoorbeeld de wind of de helling van het terrein verplaatst wordt, wordt hij teruggelegd op zijn oorspronkelijke plaats. Dit gebeurt ook als de boule per ongeluk</p>	<p><i>Art.22 Verplaatste boules</i></p> <p>Als een stilliggende boule door bijvoorbeeld de wind of de helling van het terrein verplaatst wordt, wordt hij teruggelegd op zijn oorspronkelijke plaats. Dit gebeurt ook als de boule per ongeluk</p>

<p>verplaatst wordt door toedoen van een speler, de scheidsrechter, een toeschouwer, een dier of enig bewegend voorwerp. Om onenigheid te voorkomen moeten spelers de plaats van de boules markeren. Protesten met betrekking tot niet-gemarkeerde boules worden niet in overweging genomen; de scheidsrechter zal zich louter baseren op de feitelijke ligging van de boules op het terrein. Als echter een boule wordt verplaatst als gevolg van een in deze partij geworpen boule, blijft hij wel geldig.</p>	<p>verplaatst wordt door toedoen van een speler, de scheidsrechter, een toeschouwer, een dier of enig bewegend voorwerp. Om onenigheid te voorkomen moeten spelers de plaats van de boules markeren. Protesten met betrekking tot niet-gemarkeerde boules worden niet in overweging genomen; de scheidsrechter zal zich louter baseren op de feitelijke ligging van de boules op het terrein. Als echter een boule wordt verplaatst als gevolg van een in deze partij geworpen boule, blijft hij wel geldig.</p>
<p><i>Art.22 Werpen van andermans boules</i></p> <p>Een speler die met een boule van een ander speelt, krijgt een officiële waarschuwing. De geworpen boule blijft niettemin geldig, maar wordt, indien nodig na meting, onmiddellijk vervangen. Ingeval van herhaling in de loop van de partij wordt de boule van de speler die de fout maakte ongeldig verklaard, en alles wat als gevolg daarvan is verplaatst, wordt op zijn oorspronkelijke plaats teruggelegd.</p>	<p><i>Art.23 Werpen van andermans boules</i></p> <p>Een speler die met een boule van een ander speelt, krijgt een officiële waarschuwing. De geworpen boule blijft niettemin geldig, maar wordt, indien nodig na meting, onmiddellijk vervangen. Ingeval van herhaling in de loop van de partij wordt de boule van de speler die de fout maakte ongeldig verklaard, en alles wat als gevolg daarvan is verplaatst, wordt op zijn oorspronkelijke plaats teruggelegd.</p>
<p><i>Art.23 Onreglementair gespeelde boules</i></p> <p>Een boule die in strijd met de regels wordt geworpen is ongeldig</p> <p>en alles wat als gevolg daarvan is verplaatst, wordt op zijn oorspronkelijke plaats teruggelegd, mits deze was gemarkeerd. De tegenstander mag echter de voordeelregel toepassen en de worp alsnog geldig verklaren. De geworpen boule blijft dan geldig, en alles wat als gevolg van de worp is verplaatst, blijft op zijn nieuwe plaats liggen.</p>	<p><i>Art.24 Onreglementair gespeelde boules</i></p> <p>Behalve in de gevallen waarin in dit reglement de specifieke en progressieve sancties uit artikel 35 worden genoemd, is een boule die in strijd met de regels wordt geworpen ongeldig en alles wat als gevolg daarvan is verplaatst, wordt op zijn oorspronkelijke plaats teruggelegd, mits deze objecten gemarkeerd waren. De tegenstander mag echter de voordeelregel toepassen en de worp alsnog geldig verklaren. De geworpen boule blijft dan geldig, en alles wat als gevolg van de worp is verplaatst, blijft op zijn nieuwe plaats liggen.</p>
<p><i>Art.24 Tijdelijk wegnemen van boules</i></p> <p>Om te kunnen meten is het toegestaan boules en obstakels tussen het but en de te meten boules tijdelijk weg te nemen, na hun plaats te hebben gemarkeerd. Na het meten worden de boules en obstakels op hun plaats teruggelegd. Als de obstakels niet kunnen worden weggenomen, wordt met behulp van een passer gemeten.</p>	<p><i>Art.25 Tijdelijk wegnemen van boules</i></p> <p>Om te kunnen meten is het toegestaan boules en obstakels tussen het but en de te meten boules tijdelijk weg te nemen, na hun plaats te hebben gemarkeerd. Na het meten worden de boules en obstakels op hun plaats teruggelegd. Als de obstakels niet kunnen worden weggenomen, wordt met behulp van een passer gemeten.</p>
<p><i>Art.25 Metingen</i></p> <p>Een meting wordt verricht door de equipe die de laatste boule heeft geworpen. De tegenstander heeft altijd het recht na te meten. Metingen worden verricht met een geschikt instrument, waarover beide equipes dienen te beschikken. In het bijzonder is het niet toegestaan met de voeten te meten. Een speler die zich niet aan deze regel houdt, riskeert de sancties genoemd in artikel 34.</p>	<p><i>Art.26 Metingen</i></p> <p>Een meting wordt verricht door de equipe die de laatste boule heeft geworpen. De tegenstander heeft altijd het recht na te meten. Metingen worden verricht met een geschikt instrument, waarover beide equipes dienen te beschikken. In het bijzonder is het niet toegestaan met de voeten te meten. Voor een speler die zich niet aan deze regel houdt, gelden de sancties uit artikel 35.</p>

<p>Ongeacht de ligging van de te meten boules en het moment in de werpronde kan de scheidsrechter worden geraadpleegd; tegen diens beslissing is geen beroep mogelijk.</p>	<p>Ongeacht de ligging van de te meten boules en het moment in de werpronde kan de scheidsrechter worden geraadpleegd; tegen diens beslissing is geen beroep mogelijk. Tijdens het meten door de scheidsrechter dienen de spelers zich op ten minste 2m afstand te bevinden. De organisator kan voor bepaalde partijen, met name bij partijen die op tv worden uitgezonden, beslissen dat alleen de scheidsrechter mag meten.</p>
<p>Art.26 Voortijdig opgeraapte boules</p> <p>Het is de spelers verboden gespeelde boules op te rapen voor het einde van de werpronde. Een boule die aan het einde van een werpronde wordt opgeraapt vóór het aantal punten is overeengekomen, is ongeldig. Hiertegen kan niet worden geprotesteerd</p>	<p>Art.27 Weggenomen boules</p> <p>Het is de spelers verboden gespeelde boules op te rapen vóór het einde van de werpronde. Een boule die aan het einde van een werpronde wordt opgeraapt vóór het aantal punten is overeengekomen, is ongeldig. Hiertegen kan niet worden geprotesteerd. Als een speler zijn boules oprapt terwijl zijn medespelers nog boules te spelen hebben, mogen deze boules niet meer gespeeld worden.</p>
<p>Art.27 Bij meting verplaatsen van boules of but</p> <p>Het te meten punt gaat verloren voor een equipe waarvan een speler tijdens een meting het but of een van de betwiste boules verplaatst. Als de scheidsrechter tijdens een meting het but of een boule beweegt of verplaatst, doet hij in alle rechtvaardigheid een uitspraak.</p>	<p>Art.28 Bij meting verplaatsen van boules of but</p> <p>Het te meten punt gaat verloren voor een equipe waarvan een speler die een meting uitvoert het but of een van de betwiste boules verplaatst. Als de scheidsrechter tijdens een meting het but of een boule beweegt of verplaatst, doet hij in alle rechtvaardigheid een uitspraak.</p>
<p>Art.28 Boules op gelijke afstand</p> <p>Als de twee het dichtst bij het but liggende boules even ver van het but liggen en aan verschillende equipes toebehoren, kunnen zich de volgende drie gevallen voordoen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. geen van beide equipes heeft nog boules te spelen: de werpronde eindigt onbeslist en het but wordt uitgeworpen door een speler van de equipe die in de onbesliste werpronde als eerste het but mocht uitwerpen; 2. slechts één equipe heeft nog boules te spelen: die equipe werpt deze boules en behaalt zoveel punten als zij uiteindelijk boules dichterbij het but heeft liggen dan de dichtstbijzijnde boule van de tegenstander; en 3. beide equipes hebben nog boules te spelen: de equipe die het laatst heeft geworpen, werpt nogmaals een boule, dan de tegenstander, en vervolgens om beurten, totdat één equipe op punt ligt; als slechts één equipe nog boules te spelen heeft zijn de regels van punt 2 van toepassing. <p>Als er aan het einde van een werpronde geen boules op toegestaan terrein liggen, eindigt de werpronde onbeslist.</p>	<p>Art.29 Boules op gelijke afstand</p> <p>Als de twee het dichtst bij het but liggende boules even ver van het but liggen en aan verschillende equipes toebehoren, kunnen zich de volgende drie gevallen voordoen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. geen van beide equipes heeft nog boules te spelen: de werpronde eindigt onbeslist en het but wordt uitgeworpen door de equipe die in de vorige spelronde scoorde of de equipe die de toss won; 2. slechts één equipe heeft nog boules te spelen: die equipe werpt deze boules en behaalt zoveel punten als zij uiteindelijk boules dichterbij het but heeft liggen dan de dichtstbijzijnde boule van de tegenstander; en 3. beide equipes hebben nog boules te spelen: de equipe die het laatst heeft geworpen, werpt nogmaals een boule, dan de tegenstander, en vervolgens om beurten, totdat één equipe op punt ligt; als slechts één equipe nog boules te spelen heeft zijn de regels van punt 2 van toepassing. <p>Als er aan het einde van een werpronde geen boules op toegestaan terrein liggen, eindigt de werpronde onbeslist.</p>
<p>Art.29 Reinigen van but of boules</p> <p>Vóór meting moeten de betrokken boules en het</p>	<p>Art.30 Reinigen van but of boules</p> <p>Vóór meting moeten de betrokken boules en het</p>

but worden ontdaan van al wat er aan kleeft.	but worden ontdaan van al wat eraan kleeft.
<p>Art.30 Protesten</p> <p>Een protest dient te worden ingediend bij de scheidsrechter. Indien het na het vaststellen van de uitslag van een partij wordt ingediend, wordt het niet in overweging genomen. Een equipe is verantwoordelijk voor het toezicht op de tegenstander, onder andere met betrekking tot licenties, spelerscategorie, terrein en boules.</p>	<p>Art.31 Klachten</p> <p>Om ontvankelijk te zijn, moet een klacht bij de scheidsrechter worden ingediend. Klachten die na het einde van de partij worden ingediend, worden niet in behandeling genomen.</p>
<p>Art.31 Afwezigheid van spelers</p> <p>Bij de loting voor het wedstrijdschema en de bekendmaking van het resultaat van deze loting moeten de spelers bij de wedstrijdtafel aanwezig zijn. Als een equipe een kwartier na de bekendmaking nog niet op het terrein aanwezig is, wordt zij bestraft met één punt, dat aan de tegenstander wordt toegekend. Bij partijen op tijd wordt deze termijn verkort tot 5 minuten. Voor iedere vijf minuten afwezigheid daarna wordt opnieuw een punt toegekend aan de tegenstander. Dezelfde sanctie wordt tijdens het toernooi opgelegd na elke loting en bij hervatting van de partijen na enige onderbreking. Een equipe die één uur na het begin van het toernooi, of de hervatting van de partijen na een onderbreking, nog niet op het terrein is verschenen wordt uitgesloten van het toernooi. Een onvolledige equipe mag aan de partij beginnen zonder op een afwezige speler te wachten, maar speelt zonder zijn boules. Spelers mogen zich niet van een partij verwijderen of het speelterrein verlaten zonder toestemming van de scheidsrechter. Bij partijen die op tijd worden gespeeld moet een speler die wil vertrekken eerst zijn boules in de lopende werpronde gespeeld hebben. Als de toestemming niet is gegeven, zijn de bepalingen in dit artikel en in artikel 32 van overeenkomstige toepassing.</p>	<p>Art.32 Afwezigheid van spelers</p> <p>Bij de loting voor het wedstrijdschema en de bekendmaking van het resultaat van deze loting moeten de spelers bij de wedstrijdtafel aanwezig zijn. Als een equipe een kwartier na de bekendmaking nog niet op het terrein aanwezig is, wordt zij bestraft met één punt, dat aan de tegenstander wordt toegekend. Bij partijen op tijd wordt deze termijn verkort tot 5 minuten. Voor iedere vijf minuten afwezigheid daarna wordt opnieuw een punt toegekend aan de tegenstander. Dezelfde sanctie wordt tijdens het toernooi opgelegd na elke loting en bij hervatting van de partijen na enige onderbreking. Een equipe die één uur na het begin van het toernooi, of de hervatting van de partijen na een onderbreking, nog niet op het terrein is verschenen wordt uitgesloten van het toernooi. Een onvolledige equipe mag aan de partij beginnen zonder op een afwezige speler te wachten, maar speelt zonder zijn boules. Spelers mogen zich niet van een partij verwijderen of het speelterrein verlaten zonder toestemming van de scheidsrechter. In geen geval wordt het spel hiervoor onderbroken; evenmin vervalt de verplichting voor zijn medespelers hun resterende boules binnen de toegestane minuut te spelen. Als de betrokken speler niet terug is op het moment dat hij moet spelen, worden zijn boules met één per minuut ongeldig. Als er geen toestemming gegeven was, zijn de bepalingen uit dit artikel en het volgende artikel van overeenkomstige toepassing. Bij een ongeluk of een door een arts geconstateerd medisch probleem krijgt deze speler ten hoogste een kwartier rust. Bij misbruik van deze regeling worden de betreffende speler en zijn team onmiddellijk uitgesloten van deelname.</p>
<p>Art.32 Te laat komen</p> <p>Als de afwezige speler na het begin van een werpronde verschijnt, mag hij niet meer aan deze werpronde deelnemen. Pas in de volgende werpronde kan hij aan de partij meedoen. Als de afwezige speler meer dan een uur na het</p>	<p>Art.33 Te laat komen</p> <p>Als de afwezige speler na het begin van een werpronde verschijnt, mag hij niet meer aan deze werpronde deelnemen. Pas in de volgende werpronde kan hij aan de partij meedoen. Als de afwezige speler meer dan een uur na het</p>

<p>begin van een partij verschijnt, mag hij daar niet meer aan meedoen.</p> <p>Als de onvolledige equipe deze partij wint, mag hij wel aan de eventuele volgende partij(en) meedoen, mits de equipe mede op zijn naam is ingeschreven.</p> <p>Als het toernooi in poules wordt gespeeld, mag hij, ongeacht het resultaat van deze partij, aan de eventuele volgende partij(en) deelnemen.</p> <p>Een werpronde wordt geacht te zijn begonnen zodra het but geldig is uitgeworpen.</p>	<p>begin van een partij verschijnt, mag hij daar niet meer aan meedoen.</p> <p>Als de onvolledige equipe deze partij wint, mag hij wel aan de eventuele volgende partij(en) meedoen, mits de equipe mede op zijn naam is ingeschreven.</p> <p>Als het toernooi in poules wordt gespeeld, mag hij, ongeacht het resultaat van deze partij, aan de eventuele volgende partij(en) deelnemen.</p> <p>Een werpronde wordt geacht te zijn begonnen zodra het but al dan niet geldig is uitgeworpen.</p> <p>Bij partijen op tijd kunnen specifieke regels worden gesteld.</p>
<p><i>Art.33 Vervangers</i></p> <p>Het inzetten van een vervanger in een doublette of van een of twee vervangers in een triplete is slechts toegestaan tot het officiële startsein van het toernooi (mondeling, door middel van een fluitje, een startschot, enz.), tenzij de vervanger reeds als behorend tot een andere equipe voor het toernooi was ingeschreven.</p>	<p><i>Art.34 Vervangers</i></p> <p>Het inzetten van een vervanger in een doublette of van een of twee vervangers in een triplete is slechts toegestaan tot het officiële startsein van het toernooi (mondeling, door middel van een fluitje, een startschot, enz.), tenzij de vervanger reeds als behorend tot een andere equipe voor het toernooi was ingeschreven.</p>
<p><i>Art.34 Sancties</i></p> <p>Spelers die zich niet houden aan de spelregels, riskeren de volgende sancties:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. officiële waarschuwing, 2. ongeldigverklaring van de geworpen of een te werpen boule, 3. ongeldigverklaring van de geworpen of een te werpen boule, én de daaropvolgende boule, 4. uitsluiting van de schuldige speler gedurende de rest van de partij, 5. diskwalificatie van de equipe die de fout maakt, en 6. diskwalificatie van beide equipes indien zij elkaars foutieve gedrag door de vingers zien. 	<p><i>Art.35 Sancties</i></p> <p>Spelers die zich niet houden aan de spelregels, riskeren de volgende sancties:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Waarschuwing, door de scheidsrechter kenbaar gemaakt door het tonen van een gele kaart aan de overtreder. Als evenwel een gele kaart wordt gegeven voor tijdsoverschrijding geldt die voor alle spelers van de overtredende equipe. Als een van de spelers van die equipe al een gele kaart op zijn naam heeft staan wordt hij bestraft met het ongeldig verklaren van een nog te spelen boule voor de lopende werpronde of, als hij geen boule meer te spelen heeft, een boule in de volgende werpronde. 2. Ongeldigverklaring van de geworpen of een te werpen boule, door de scheidsrechter kenbaar gemaakt door het tonen van een oranje kaart aan de overtreder. 3. Uitsluiting van de schuldige voor de rest van de partij, door de scheidsrechter kenbaar gemaakt door het tonen van een rode kaart aan de overtreder. 4. Diskwalificatie van de equipe die de fout maakte. 5. Diskwalificatie van beide equipes indien zij elkaars foutieve gedrag door de vingers zien. <p>Een waarschuwing is een sanctie, en kan alleen worden gegeven na constatering van een overtreding. Waarschuwendende woorden of het verzoek de regels te respecteren aan het begin van een toernooi kunnen nooit als waarschuwing beschouwd worden.</p>

<p>Art. 35 Slechte weersomstandigheden</p> <p>Bij regen wordt een begonnen werpronde afgemaakt, tenzij de scheidsrechter anders beslist. De scheidsrechter is, na overleg met de jury, als enige bevoegd ingeval van overmacht een werpronde te onderbreken of ongeldig te verklaren.</p>	<p>Art. 36 Slechte weersomstandigheden</p> <p>Bij regen wordt een begonnen werpronde afgemaakt, tenzij de scheidsrechter anders beslist. De scheidsrechter is, na overleg met de jury, als enige bevoegd ingeval van overmacht een werpronde te onderbreken of ongeldig te verklaren.</p>
<p>Art. 36 Voortgang van het toernooi</p> <p>Als bepaalde partijen bij de afkondiging van een nieuwe fase van het toernooi nog niet afgelopen zijn, kan de scheidsrechter, na raadpleging van de wedstrijdleiding, alle maatregelen en beslissingen nemen die hij nodig acht voor een vlot verloop van het toernooi.</p>	<p>Art. 37 Nieuwe fase van het spel</p> <p>Als bepaalde partijen bij de afkondiging van een nieuwe fase van het toernooi (2e ronde, 3e ronde, etc.) nog niet afgelopen zijn kan de scheidsrechter, na raadpleging van de wedstrijdleiding, alle maatregelen en beslissingen nemen die hij nodig acht voor een vlot verloop van het toernooi.</p>
<p>Art. 37 Onsportief gedrag</p> <p>Een equipe die in een partij blijkt geeft van onsportiviteit of van gebrek aan respect voor het publiek, de officials of de scheidsrechters, wordt uit het toernooi genomen. Deze diskwalificatie kan leiden tot nietigverklaring van eventueel behaalde resultaten, en tot het opleggen van de sancties als bepaald in artikel 38.</p>	<p>Art. 38 Onsportief gedrag</p> <p>Equipes die tijdens een toernooi ruzie maken of blijkt geven van onsportiviteit of van gebrek aan respect voor het publiek, de officials of de scheidsrechters, worden uit het toernooi genomen. Deze diskwalificatie kan leiden tot nietigverklaring van eventueel behaalde resultaten, en tot het opleggen van de sancties als bepaald in artikel 39.</p>
<p>Art. 38 Wangedrag</p> <p>Een speler die schuldig wordt bevonden aan wangedrag of die zich van geweld bedient jegens een official, een scheidsrechter, een andere speler of een toeschouwer, riskeert een of meer van de volgende sancties, afhankelijk van de ernst van de overtreding:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. diskwalificatie; 2. intrekking van zijn licentie; en 3. verbeurdverklaring of teruggave van prijzen en beloningen. <p>Een sanctie die wordt opgelegd aan een schuldig bevonden speler, kan ook worden opgelegd aan zijn medespelers.</p> <p>Sanctie 1 wordt opgelegd door de scheidsrechter. Sanctie 2 wordt opgelegd door de jury. Sanctie 3 wordt toegepast door de wedstrijdleiding, die de vervallen prijzen en beloningen, vergezeld van een verslag, binnen 48 uur aan de bond stuurt, die over de bestemming ervan beslist.</p> <p>In alle gevallen ligt de uiteindelijke beslissing bij de commissie tuchtrechtspraak van de bond. Spelers dienen correct gekleed te zijn.</p>	<p>Art. 39 Wangedrag</p> <p>Een speler die schuldig wordt bevonden aan wangedrag of, erger nog, geweld jegens een official, een scheidsrechter, een andere speler of een toeschouwer, riskeert een of meer van de volgende sancties, afhankelijk van de ernst van de overtreding:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. diskwalificatie; 2. intrekking van zijn licentie of het document als bedoeld in artikel 4; en 3. verbeurdverklaring of teruggave van prijzen en beloningen. <p>Een sanctie die wordt opgelegd aan een schuldig bevonden speler, kan ook worden opgelegd aan zijn medespelers.</p> <p>Sanctie 1 wordt opgelegd door de scheidsrechter. Sanctie 2 wordt opgelegd door de jury. Sanctie 3 wordt toegepast door de wedstrijdleiding, die de vervallen prijzen en beloningen, vergezeld van een verslag, binnen 48 uur aan de bond stuurt, die over de bestemming ervan beslist.</p> <p>In alle gevallen ligt de uiteindelijke beslissing bij de commissie tuchtrechtspraak van de bond. Spelers dienen correct gekleed te zijn.</p> <p>In het bijzonder is het verboden te spelen met ontbloot bovenlichaam en om veiligheidsredenen moeten spelers gesloten schoeisel dragen dat tenen en hielen beschermt.</p> <p>Het is gedurende het spel verboden te roken, inclusief elektronische sigaretten. Tevens is het tijdens het spel verboden mobiele</p>

<p>Spelers die zich niet houden aan deze regel kunnen, na een officiële waarschuwing van de scheidsrechter, worden gediskwalificeerd.</p>	<p>telefoons te gebruiken. Spelers die zich niet houden aan deze regels kunnen, na een officiële waarschuwing van de scheidsrechter, worden gediskwalificeerd, als zij volharden in hun gedrag.</p>
<p><i>Art.39 Scheidsrechters</i></p> <p>Scheidsrechters die zijn aangewezen om een toernooi te leiden, moeten toezien op de strikte toepassing van het spelreglement en de administratieve regelingen die het completeren. Zij kunnen spelers of equipes diskwalificeren die weigeren zich bij hun beslissingen neer te leggen. De scheidsrechter rapporteert toeschouwers die een licentie bezitten of door de bond geschorst zijn, en die door hun gedrag incidenten op het terrein veroorzaken, aan de bond. Deze maakt een tuchtzaak tegen betrokkenen aanhangig bij de commissie tuchtrechtspraak, die over de schuldvraag beslist en op te leggen straffen vaststelt.</p>	<p><i>Art.40 Verplichtingen van scheidsrechters</i></p> <p>Scheidsrechters die zijn aangewezen om een toernooi te leiden, zien toe op de strikte toepassing van het spelreglement en de administratieve regelingen die het completeren. Zij kunnen spelers of equipes diskwalificeren die weigeren zich bij hun beslissingen neer te leggen. De scheidsrechter rapporteert toeschouwers die een licentie bezitten of door de bond geschorst zijn, en die door hun gedrag incidenten op het terrein veroorzaken, aan de bond. Deze maakt een tuchtzaak tegen betrokkenen aanhangig bij de commissie tuchtrechtspraak, die over de schuldvraag beslist en op te leggen straffen vaststelt.</p>
<p><i>Art.40 Jury</i></p> <p>Gevallen waarin dit reglement niet voorziet, worden voorgelegd aan de scheidsrechter die ze kan doorverwijzen naar de jury van het toernooi. Tegen beslissingen van de jury als bedoeld in deze alinea, is geen beroep mogelijk. Een jury bestaat uit tenminste drie en ten hoogste vijf leden. Als de stemmen staken, is de stem van de voorzitter van de jury doorslaggevend.</p>	<p><i>Art. 41 Samenstelling en beslissingen van de jury</i></p> <p>Gevallen waarin dit reglement niet voorziet, worden voorgelegd aan de scheidsrechter die ze kan doorverwijzen naar de jury van het toernooi. Tegen beslissingen van de jury als bedoeld in deze alinea, is geen beroep mogelijk. Een jury bestaat uit ten minste drie en ten hoogste vijf leden. Als de stemmen staken, is de stem van de voorzitter van de jury doorslaggevend.</p>